

Medlem, at, for at en Sag skal kunne gjenføres ved Overenskomst ad fredelig Vej, er det, naar den dreier sig om to Parter, nødvendigt, at begge disse ere lige rede, og at begge vilde en Overenskomst ad fredelig Vej. Jeg troede sidst, at dette var muligt, men Erfaringen har viist, at jeg har taget feil; nu kan det kun lidet nytte at stræbe efter en Overenskomst, som det har viist sig, at der ingen Udfigt er til at naae. Det ærede Medlem vil derfor finde, at det er ganske naturligt, at jeg nu maa indtage en ny Stilling. Denne Sag har jeg efter fattig Gyne arbejdet paa i omtrent 30 Aar, og til enhver Tid i alle de forløbne Aar har jeg gjort, hvad jeg formaade, for at faae den fremmet. Jeg har endog paa den Tid, da flere af mine politiske Venner troede, at jeg havde opgivet Sagen, arbejdet paa den ligesaa ivrigt som tidligere, idet jeg forsøgte, om muligen en anden Vej vilde føre til Maalet. Denne Vej misfænde flere af mine politiske Venner, men jeg ansaae det for rigtigt at gjøre disse Forsøg, og jeg holder nu for, at Sagen vil kunne bebrejde mig, om jeg nu bliver nødt til at vende tilbage til Kamppladsen istedetfor at søge en fredelig Udvei; thi jeg har nu gjennem nogle Aar udenfor Salen søgt at virke, hvad jeg kunde, ad fredelig Vej, men det er glippet, og jeg har ifjor indenfor Rigsdagens Omraade søgt at fremme Sagen; men det er ogsaa glippet. Nu har jeg altsaa gaaet ude i Landet og viist min Beredvillighed til at komme igjennem paa en fredelig Maade, men da dette er glippet, haaber jeg, at Sagen vil bebrejde mig, at jeg nu maa tage Skeen i en anden Haand. Altsaa, jeg har aldrig opgivet denne Sag; den har været min politiske Hovedopgave i al den Tid, jeg har deeltaget i det offentlige Liv, og den vil vedblive at være det, saalænge Vorherre vil give mig Kraft og Veilighed til at udrette Noget for den; men jeg maa til enhver Tid forbeholde mig Frihed til at stille mig, som jeg troer, det vil gavne Sagen, bedst. Nu troer jeg, at Frivillighedens og Overenskomsternes Tid er forbi for bestandig, og at vi maae vise Modstanderne, at vi ikke opgive Sagen, fordi man brat og brusque afviser den, men at

man maa vente, at det Arbejde, der har været ført saalænge for denne Sag, vil blive fortsat. Saaledes beder jeg min Stilling til Spørgsmaalet betragtet. — Den ærede Minister kom i Saacsmodet til, at beklage, at dette Thing havde en sær uheldig Tilbøielighed til at vilde omarbejde Regjeringens Forslag. Det synes mig imidlertid ikke at kunne undre den ærede Minister, at den Deel af dette Thing, som staaer paa den modsatte Side af Regjeringen, maa finde — ikke et særligt Duffe, thi det er ikke noget Behageligt, — men en Nødvendighed for, saavidt den formaaer, at omarbejde Regjeringens Udfast. Thi naar der er en bestemt Grundforskjellighed mellem Regjeringens Opfattelse og den Opfattelse, en Deel af Thingets Medlemmer har, maa denne Deel — det er dens Pligt — omarbejde Regjeringens Udfast saaledes, at den kan forsvare at vedtage dem. Jeg kan forstikke den ærede Minister, at der er Villighed hos os til at komme imøde, naar vi kunne, men dette er ikke Tilfældet hos Regjeringen, efter hvad den ærede Minister selv sagde igaar, nemlig at forskjellige af vore Forslag, hverken kunde eller vilde han modtage; altsaa selv om han kunde, vilde han ikke. Det viser en stor Kløft mellem den ærede Minister og en Deel af Thinget, at han, selv om han kunde, ikke vilde modtage vore Forslag, og naar det staaer saaledes, vil det ikke kunne undre den ærede Minister eller ærede Medlemmer, at man kommer til at arbejde paa Sagerne, som man kan, for at faae dem forandrede. — Jeg skal ikke komme tilbage til, hvad der foresaldt igaar; der er enkelte Uttringer af den ærede Minister foruden dem, jeg er kommen til, som man vel kunde finde Anledning til at omtale, men jeg skal dog ikke gjøre det. Kun skal jeg qvittere for Modtagelsen af en Uttring som den, at man ved mit Forslag om at lukke Døren bortescamoterer Fæstejorden for Godseierne, og at derved mange Aars Haab og Bestræbelse vilde klippes over. Det er altsaa en Indrømmelse af, at hos mange af vore Godseiere har der været Bestræbelse for og Haab om at kunne tage bort af Fæstejorden, og at disse Bestræbelse og dette Haab vilde blive klippede over